

Slovo k povzbuzení na neděli 19. ledna 2025, na **2. neděli v mezidobí** – C
Biblická čtení: Iz 62,1-5; Ž 96; 1Kor 12,4-11; Jan 2,1-12

Milé sestry, milí bratři,

svátkem Křtu Páně minulou neděli skončila doba vánoční. Od pondělí máme **liturgické mezidobí** připomínající dobu Kristova veřejného působení, čas mezi jeho křtem a začátkem pašijí. To se odráží především v úryvcích evangelijních, o nedělích i ve všedních dnech.

Dnes máme před sebou **Kristův první zázrak** podle Janova sepsání, «počátek znamení, která Ježíš učinil». Zázrak **proměnění vody ve víno na svatbě v Káně Galilejské**, který byl už od starokřesťanských dob počítán mezi velké **epifanie** („ukázání se“) **Boží slávy** na začátku Kristova pozemského života a působení, navazující na ty vánoční; na zjevení Boží slávy pastýřům, mudrcům či Janu Křtiteli.

Již starozákonní proroci zaslíbovali, že jedním ze znamení mesiášského času bude **hojnost** dobrého **vína** a že Bůh si **zasnoubí** svou nevěstu, Boží lid a lidskou duši. V tomto smyslu je Ježíšův první zázrak začátkem naplnění takových zaslíbení. Od ostatních Ježíšových zázraků z evangelia se ale **liší**: Kristus neuzdravuje nemocné ani nekřísí mrtvé, nevyhání zlé duchy ani neodpouští hříchy, ale „**pouze**“ **proměňuje vodu ve víno** na svatební hostině.

Nad Písmem můžeme **rozjímat** různými způsoby. Jedním z nich je pokusit se do biblických vyprávění **vžít**, nechat se jimi **vtáhnout**, a tak se v Božím slově setkat s Kristem. Známa je rada sv. Ignáce, abychom si biblické scény zkusili představit až do nejmenších **detailů**, sami sebe pak na místě té či oné biblické postavy, a tak zkoušeli vnímat, co se v nás děje.

Proto si připomeňme nejprve několik **reálií** k dnešnímu evangeliu. Jsme v Káně Galilejské, jedné z vesnic poblíž Genezaretského jezera. Koná se **židovská svatba** trvající zpravidla celých **sedm dní**. Zhruba až rok **před tím** jí předcházely **zásnuby**, sepsání manželské smlouvy; od té chvíle byla nevěsta považována za provdanou, i když ještě nezačala s manželem společně žít. Teprve **v den svatby** ženich přichází, anebo je dokonce přinesen do otcovského domu nevěsty, která tam na něj **čeká** v doprovodu svých přítelkyň, družiček. Následuje **svatební průvod**, kdy si ženich svou nastávající odvádí do domu svého. Tam se koná vlastní **svatba**, tam se **sedm dní** slaví. A to je právě i náš případ.

Na svatbu je zpravidla pozváno **mnoho hostů**. Protože Kána leží nedaleko Nazareta, není divu, že je pozván i **Ježíš** spolu se svou matkou **Marií**. S nimi přicházejí i první z Ježíšových **učedníků**, Ondřej, Petr, Filip a Natanael. Hosté na svatbu přicházejí **postupně**, každý zůstane jen **nějakou dobu**. A je na rodinách novomanželů, zvláště rodině ženicha, aby bylo stále **všeho dost**, aby každý příchozí mohl okusit ze svatební **hojnosti**, ať se dostaví v jakékoli fázi oslav. O zdárný průběh celého veselí se stará najatý **správce svatby**.

Protože **pohostinnost** se očekávala, stalo-li se, že během svatebního veselí **došlo** zrovna víno, **hrozila** velká **ostuda**. Svízelnost situace pro ženicha s nevěstou a jejich rodiny je tím pádem **nabíledni**. Zkusíme-li se do nich a do situace aspoň trochu **vžít**, bude nám o to představitelnější **úžas** správce svatby, **radost** novomanželů i všech ostatních, kteří najednou **ochutnají dobré víno**. Ač už je slavení v pokročilém stádiu a zainteresovaní navíc nejspíš tušili, že víno opravdu docházelo. Služebníci a Ježíšovi učedníci k tomu věděli, že ve džbánech s lahodných **vínem** byla původně **voda**. Vždyť před malým okamžikem byli svědky toho, jak **Ježíš** nechal naplnit šest velkých kamenných **džbánů vodou**; dohromady na nějakých 700 litrů, je-li jedno vědro nějakých 30 až 40 litrů.

Z vody se stalo **dobré víno**. Zejména **novomanželé a správce** svatby z něj museli pocítit velkou **radost a úlevu**: Dostatek výtečného **vína** je **vysvobodil** od hrozby velké ostudy. **Správce** dál může s radostí konat svou práci, **novomanželé** a všichni ostatní se veselit.

Jistě, i o dnešním úryvku se dá rozjímat **mnoha dalšími** způsoby a z různých úhlů. Jako se dá zkusit vžívat do **různých** aktérů celého příběhu. Znamé jsou navíc alegorizující výklady o **uchování dobrého vína** až do pozdějšího času, vztažené zvláště na manželství a ostatní mezilidské vztahy («ale ty jsi uchoval dobré víno až do této chvíle»). Znamé jsou apely k **poslušnosti**, která má umožnit lecjaké dobré Boží dílo («udělejte všechno, co vám řekne»). Určitě jsme slyšeli i akcenty, že toto slovo zaznívá z úst **Panny Marie**, a proto že je třeba naslouchat i jejím různým dalším apelům, třeba skrze různá zjevení. A tak dále.

To vše je asi důležité, přesto možná stojí za to **zůstat** u jedinečnosti samotného **zázraku proměnění obyčejné vody v lahodné víno a zkusit se vžít** do těch, kteří je **ochutnali**. Nejprve do **správce**, který nevěděl, jak k tomu došlo; voda přeci byla v kamenných džbánech a hliněný či kovový byl nejspíš i jeho pohár. **Chutí to poznal**, ne zrakem. Podobně na tom mohli být i **ženich s nevěstou**. I Ježíšovi **učedníci** jistě **ochutnali** dobré víno. A protože jim bylo dáno znát, jak k tomu došlo, nejenže užasli a zakusili Boží slávu, ale i «v něj (v Ježíše) uvěřili», jak glosoval evangelista. Stalo se něco **za-zrakem**, něco Božího.

Představíme-li si pod **vínem** nějak víru v Boha, **vztah** s ním, pak správce, novomanželé, svatebčané a zejména učedníci se pro nás stávají určitým vzorem, jak se má v životě člověka **autentická víra v Boha** projevit, když se jí aspoň trochu **napije**. Měla by mu **chutnat**, ne nepodobně lahodnému vínu. Jakoby **v lahodné víno** by se měla jakoby proměnit, **ochutit voda** jeho života. A podle té chuti by se mělo postupně měnit i jeho **jednání**, také v něco lahodnějšího.

Komu bylo dáno poznat **Ježíše**, může tak **chut'** víry v Boha zakoušet **skrze něj**. Komu třeba ne, tak skrze chuť víry v Dobro a Krásu. **Chut' Boha** chce a může tak být všem lidem společná.

Na místě **správce svatby, svatebčanů a učedníků**, kteří ochutnali vodu zázračně proměněnou v dobré víno, je **naše místo**. Kéž by i v tom, že mnozí z nich nejen sami ochutnali, ale také dobré víno **nabídl** i ostatním, dali jim z něj **napít**. Rozdělili se o ně.

Představíme-li si pak sami sebe aspoň nepatrně (a samozřejmě nehodně) **na místě Ježíšově**, můžeme v dnešním zázraku číst ještě více. Že se nejen máme o víno dělit s ostatními, ale že v ně máme nějak vodu jejich života také přímo **proměňovat**. Tím, že svým bratřím a sestřím, s nimiž žijeme ve vztazích a s nimiž se setkáváme, **zkusíme** nějak **ochutit život** dobrem, proměnit jejich vodu ve víno. Jistě ne tak jako Pán Ježíš, ale aspoň nakolik toho budeme schopni.

Obšťastňovat lidi není totiž jen nějaký povrchní úkol, nýbrž naše vpravdě **Božské poslání**, je-li **víra v Boha** v nás – tedy ono **víno**, jež nás samotné opájí – jeho tajemnou **přítomností**. Konečně, co může být **božstějším** úkolem než činit **život druhých lidí** aspoň nějak šťastnějším a chutnějším. To je přeci cosi z **Božího království**, cosi z nebeské svatební hostiny.

Aspoň nějak **šťastný** život více **chutná**. Když někdo **má** člověka **rád**, život mu více chutná. **Lásku a štěstí** máme dávat, život lidí a světa tak **ochucovat**, ne ztrpčovat a kazit zlobou a sobectvím. Ochucováním **láskou a dobrem** máme přispívat k přežitelnosti světa. I k tomu nám byla dána **naše víra v Boha**, i proto jsme okusili Božího vína vztahu s ním, i proto se naše voda nějak proměnila ve víno.

Milé sestry, milí bratři, **chutí** jedinečně **zakoušíme** existenci a blízkost **Boha**. Když se voda života zá-zračně mění ve víno života. Každé **rozdělení se** o dobré víno, o křesťanskou chuť žít, každé naše nepatrné **proměnění** vody ve víno, každé **ochucení** něčeho zdánlivě obyčejného má naději pomoci i našim bratřím a sestřím, je naším úkolem. Takové naše činy mohou být skoro **boholidské**, protože **vínem v nás** je snad **Bůh** sám...